

НАСТАВА

371.3::81'243

371.314.6

https://doi.org/10.18485/kij.2018.65.3_4.8

ЈУЛИЈАНА Ј. ВУЧО*
Универзитет у Београду
Филолошки факултет

Оригинални научни рад
Примљен: 15. 10. 2018.
Прихваћен: 15. 11. 2018.

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА И НОВЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ У МЕЂУЕВРОПСКОЈ РАЗМЕНИ ЗНАЊА И ДОБРИХ ПРАКСИ**

Настава страних језика, као и остали језички и нејезички предмети у школском контексту, изложени су неопходности примене савремених приступа и процедура у настави, међу којима се истичу пројектна настава страних језика (TBLT, Tasc Based Language Teaching) као и интегрисана настава језика и садржаја при чему страни језик има посредничку улогу (CLIL, Content and Language Integrated Learning) уз помоћ савремених информационих и компјутерских технологија. Пројектна настава подразумева планирање, спровођење и остваривање пројектних задатака помоћу којих се језик процесује прагматично, слично начину на који се употребљава у реалном животу. У раду се говори о поменутиим савременим процедурама у настави и њиховој примени у свеевропском пројекту учења језика помоћу пројектних задатака, PETALL (Pan European Task-based Activities for Language Learning, <http://petallproject.wixsite.com/petall>), који има за циљ успостављање колаборативне сарадње међу наставницима и едукаторима наставника, истраживања у области TBLT приступа, про-

* julijana.vuco@fil.bg.ac.rs

** Овај рад урађен је у оквиру пројекта *Динамика структура српског језика*, који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

изводњу и примену пројектних задатака у складу са Европским референтним оквиром за стране језике и новим методологијама у учењу страних језика и наставе уопште.

Кључне речи: Пројектна настава, TBLT, CLIL, настава страних језика, PETALL.

Актери примена језичких образовних политика савременог тренутка у свету и у Европи усредсређени су на подстицање и подржавање нових облика наставе језикâ, као и на напоре да се таква настава усклади са потребама и прокламованим ставом о вишејезичности и вишекултурности као кључним вредностима и тековинама европског јединства. Политика равноправности свих чланица, а у складу са тим и језика и култура у мултинационалним европским државама, већ четврт века интензивно се негује и подржава у областима везаним за језичку равноправност и функционалност у свим доменима друштвене, академске, пословне, приватне и итд. стварности (Вучо 2018: 33–52). Јасно формулисана одређења реализују се кроз подршку плурилингвизму схваћеном као способности комуникације појединца и заједнице на више језика, на различитим нивоима компетенције кроз стварање системских могућности и прилика у образовним системима и изван њих за целоживотно усавршавање свих грађана и учење свих језика у употреби (Този 2007; Баеко и др. 2009). Оваквим ставом подржава се право сваког грађана да у свим приликама говори својим језиком, да се на њему школују, али да имају прилику да у оквиру образовних система уче друге језике по свом избору,¹ тежећи остваривању права на рад и мобилност у оквирима Заједнице.² У образовним системима, језичка разноврсност требало би да се препозна захваљујући планираној језичкој образовној политици која се заснива на потребама грађана на индивидуалном и на локалном плану. У том смислу, решење се налази у помирујућем глокалном ставу, који повезује отвореност према глобалним токовима и локалну и регионалну припадност кроз планирање и улагања заснована на потребама локалне средине, одоздо-на-горе (види Филиповић 2018; Вучо 2018), „адекватним моделима наставе мањинских језика, променом традиционалних (непланираних) начина избора страних језика у школама, издиференцираним циљевима учења у настави страних језика (првог и другог), са адекватним суштинским променама у поимању улоге и повезаности матерњих и осталих језика у настави, истицањем матерњих (укључујући и мањинске) и страних језика као посредних, вехикуларних језика, инструмената на којима се

¹ Ставови европске језичке политике, са плурилингвизмом као основном вредношћу, јасно потврђује документ-проглас европских интелектуалаца (Баросо и др. 2008), у коме се подвлачи неопходност знања три језика, што се мора препознати и у образовним системима. Три језика представљају и три нивоа функционисања грађанина Европе у савременом свету: помоћу 1. језика за идентификацију, најчешће матерњег језика, затим 2. језика међународне/континенталне/глобалне комуникације, који ће се најчешће препознати као енглески, али може да буде и неки други језик чија је вредност глобалног карактера, као што је шпански, француски, кинески, португалски итд.) и 3. личног усвојеног језика, који се такође развија у оквиру образовних система до највиших нивоа, а који зависи од локалних и професионалних потреба грађана и заједнице.

² О овој теми више у Вучо, 2009, Филиповић 2009, Филиповић, Вучо, Ђурић 2010, Филиповић, Вучо, 2012, Филиповић, 2012, 2015, 2016, Филиповић 2018, Вучо 2018.

обавља настава нејезичких предмета итд.” (Вучо 2018: 33–52). Вишејезично образовање је обавеза која припада школи као базичној институцији модерних друштава у оквиру које се језици поимају холистички (Баеко и др. 2009; Вучо 2018; Филиповић 2018), укључујући уз матерњи језик и остале језике обухваћене школским системима.³

Постављајући целоживотно образовање као императив просперитета савременог друштва, препознате су и кључне компетенције⁴ које је потребно примарно развијати у оквиру европских образовних система. Прве у низу су компетенције које се односе на језичка знања: комуникација на матерњем језику и комуникација на страним језицима. Обавезу развијања и подржавања ових компетенција има школа, те овај свеобухватни и сложени, холистички приступ поимања језичког образовања пре свега одговара на предности које проистичу из „употребе заједничких језичких карактеристика и узајамну примену вишеструких језичких искустава на све језике укључене у наставу” (Вучо 2018: 33–52), у складу је са горепоменути прокламованим савременим изазовима вишејезичности, потребе за плурилингвалним и интеркултурним компетенцијама усмереним ка усвајању знања и отворености према другоме и другости и ка просперитетном животу у европској заједници.

С намером да подржи овакву образовну језичку политику, Европска комисија већ годинама финансира низ пројеката који имају за циљ да подрже образовање и целоживотно учење у Европи и шире, Сократес, Темпус, Ерасмус итд.

Програми целоживотног учења LLP (Lifelong Learning Programs)⁵ организовани су да би омогућили грађанима, у било ком периоду њиховог живота, да учествују у подстицајним активностима које ће им пружити прилику за учење,

³ Језици у школском систему могу бити: 1. предметни језици – матерњи, страни, класични, нематерњи, мањински или регионални језик, као предмет, 2. језици који се користе као средство, језик посредник – вехикуларни језик за наставу и учење других предмета – матерњи, страни, класични, мањински или регионални, нематерњи (Баеко и др. 2009; Вучо 2018) и језик окружења (Вучо 2017).

⁴ За кључне компетенције које се односе на стицање основних знања, вештине и ставове од суштинске важности за целоживотно учење, које наглашавају критичко мишљење, креативност, иницијативу, решавање проблема, процену ризика, доношење одлука и конструктивно управљање осећањима и које треба развијати у европским образовним системима сматрају се: 1. **комуникација на матерњем језику**, 2. **комуникација на страним језицима**, 3. математичка компетенција и основне компетенције у науци и технологији, 4. дигитална компетенција, 5. учење како се учи, 6. друштвене и грађанске компетенције, 7. смисао за иницијативу и предузетништво и 8. културна свест и изражавање. *Lifelong learning — key competences (Кључне компетенције у целоживотном учењу)*, Recommendation (Препорука) 2006/962/ЕС Европског парламента и Савета од 18. 12. 2006. о кључним компетенцијама за целоживотно учење (OJ L 394, 30. 12. 2006, стр. 10–18, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/AUTO/?uri=celex:32006N0962>, приступљено 7. 4. 2018. у 17.43) односе се на стицање основних знања, вештине и ставове од суштинске важности за целоживотно учење наглашавају критичко мишљење, креативност, иницијативу, решавање проблема, процену ризика, доношење одлука и конструктивно управљање осећањима.

⁵ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme_en, приступљено 7. 4. 2018. у 20.38.

лично унапређивање, као и за развој образовања и усавршавање наставних пракси широм Европе.⁶

У оквиру LLP пројеката КА2 акције, од 2013. до 2016, развијан је пројекат РЕТАЛЛ – Pan European Task-based Activities for Language Learning (Свеевропске пројектно наставне активности за учење језика) (Линк 1).⁷

Циљеви пројекта Свеевропске пројектно наставне активности за учење језика – РЕТАЛЛ јесу промовисање узајамног разумевања и усредсређивање пажње на језичке и културне разлике кроз пројектне задатке, ТВЛТ, оствариване уз помоћ информационаих и компјутерских технологија (ИТС – Information and Communications Technologies), охрабривање употребе у учионици пројектних задатака уз помоћ савремених информативних технологија, с намером да се унапреди квалитет знања наставника. У учењу и настави језика снага информационаих компјутерских технологија, ИТС, огледа се кроз бројне предности. Омогућује висок степен диференцијације будући да се индивидуалним потребама ученика лакше може изаћи у сусрет тако што их наставници, након што су их препознали, могу и лакше задовољити. Рад са ИТС високо подстиче мотивацију ученика и њихово активно учешће у раду, будући да су доступни богати садржаји и интензивнији процес учења који се ослања на сва чула. Скрутен сматра и да је учење ефикасније јер наставник може да се усредсреди на подршку ученику уместо да буде посвећен и функционише искључиво као извор садржаја (Скрутен 2006.) У педагошком смислу пројектни задатак је онај део времена и рада у учионици који ученике укључује у активности разумевања, манипулације, процесовања и интеракције на циљном језику док је њихова пажња истовремено усмерена на примену њиховог граматичког знања са циљем да се изрази значење. У овим активностима предност се даје преношењу знања, а не манипулисањем формом (Нунан 2004).

ТВЛТ, настава језика заснована на пројектним задацима, наставна је метода која у настави језика представља саставни део комуникативног приступа. Много је предности које овај наставни приступ пружа. Ученици усвајају језик ефикасније када нису свесни језика и када је њихова пажња усмерена на значење, а не на форму, док извршавају задатке у реалним животним условима (Елис 2003; Родригез-Бонцес, М. / Родригез-Бонцес, Ј. 2010; Самуда, В. / Бајгејт, М. 2008; Томас, М. / Рајндерс, Х. 2010; Ван ден Бранден, К. 2006; Вилис 1996, Вилис, Д. / Вилис, Ј. 2007). Пројектни задатак је такав план рада који од ученика захтева да приступа прагматично, везано за потребе задатка које га усмеравају да достигне циљ који може да буде оцењен на основу процене да ли су произведени садржаји исправно или прикладно пренесени. Имајући то у виду, највећа пажња посвећује се значењу и употреби сопствених ученичких језичких ресурса, а задатком могу

⁶ Овај програм подржава ЕАСЕА (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency), Извршна агенција за образовање, аудиовизуелне технологије и културу. http://ec.europa.eu/education/tools/llp_en.htm, приступљено 7. 4. 2018. у 20.44.

⁷ Пројекат број 530863-LLP-1-2012-1-NL-КА2-КА2МР, уз финансијску подршку Европске комисије.

да буду предвиђене и посебне форме. Таск, задатак, постављен је тако да је његов циљ у језичкој употреби која је слична начину на који се језик употребљава у стварном животу. Као и остале језичке активности, пројектни задатак може да ангажује продуктивне или рецептивне, усмене или писмене вештине као и да подстакне бројне когнитивне процесе.

Циљеви РЕТАЛЛ пројекта одговарају потребама савремене школе усклађеним са поменутиим кључним компетенцијама (Линк 2), подижу квалитет наставе и образовања наставника развијањем њихових дигиталних компетенција, охрабрују колаборативну сарадњу међу наставницима и актерима и учесницима у процесу образовања наставника различитих земаља, с намером да се успоставе регионалне мреже за развој задатака заснованих на информационом технологијама. Пројекат има за циљ да олакша приступ провереним, технолошки подржаним задацима, обезбеђујући квалитет комуникативне размене кроз културне и географске разлике и размену. Овако широко постављени захтеви пројекта који се односе на интеркултурне разлике су оствариви имајући у виду бројност и различитост учесника и начин остваривања резултата. Пројекат има за циљ да промовише узајамно разумевање и бригу за језичку и културну различитост у употреби информационих технологија у пројектној настави модерних језика. Резултати РЕТАЛЛ пројекта нуде примере добре праксе у пројектној настави језика уз помоћ савремених технологија за једноставну примену у учењу и настави различитих језика и образовних контекста. Свесни плурилингвалних и плурикултурних основа Европске заједнице као фактора европског јединства који се препознају и потврђују у европском образовном систему, задаци РЕТАЛЛ пројекта усмерени су и ка издвајању интеркултурних разлика као предности и теме за разговоре у оквиру пројектних задатака, као и ка превазилажењу језичких баријера, с једне стране, заједничким делањем на енглеском као глобалном језику данашњице, а са друге, истовремено подвлачећи вредност свих језика Европе, а посебно језика учесника пројекта.

Аутори пројекта обраћају се различитим циљним групама које обухватају широк дијапазон делатника у просветним, образовним и научним областима, пре свега наставнике језика, учеснике у процесу образовања наставника и истраживаче у области примењене лингвистике и сродних лингвистичко-педагошко-психолошких наука, сматрајући да ће резултати пројекта остварени кроз пројектне задатке универзалног карактера и примењиви за све живе језике моћи да послуже, с једне стране, као проверени наставни материјал у учионици или припремној настави у иницијалном образовању или током мастер и специјалистичких студија будућих наставника, а с друге стране, као предлогак и референтни материјал за бројна истраживања упоредива у наставним контекстима на разним језицима. Овакво опредељење потврђено је креирањем пројектних задатака на свих десет језика институција учесница пројекта (холандском, енглеском, гаелском, немачком, грчком, мађарском, италијанском, португалском, српском, шпанском и турском).

Пројекат су развијали и на њему радили бројни стручњаци, професори универзитета и наставници практичари из основних и средњих школа из десет европских земаља. Консорцијум је обухватио десет тандема које су чинили по један факултет за образовање наставника језика и по једна основна или средња школа. Задатак сваког тандема био је да се, радећи заједно, произведу и изаберу примери добре праксе пројектних задатака за учење језика заснованих на информационим технологијама усклађеним са захтевима Европског референтног оквира за модерне језике. Сваки национални тандем десет земаља учесница, Португалије, Шпаније, Италије, Холандије, Немачке, Србије, Шкотске, Грчке, Турске и Мађарске,⁸ сарађивао је са два тандема у суседним или географски блиским земљама (партнери српског тима били су тандеми из Мађарске и Турске). Циљ њихових колаборативних активности је провера изабраних задатака у учионици и усклађивање, кориговање, усаглашавање са, на лицу места, у учионици уоченим потребама ученика.

Произведено је 40 пројектних задатака са различитим темама и на различитим нивоима језичке компетенције, усклађене са Заједничким европским оквиром за модерне језике, који ће се, као банка задатака, користити у настави у европском и светском контексту. Тандеми су имали задатак да сваки за себе произведу по четири пројектна задатка, по два за сваку чланицу тандема. Задаци су пролазили кроз вишеструке селекције које су довеле до коначних верзија задатака. Прве, алфа, верзије задатака експериментално су тестиране у оквиру тандемских активности у школама учесницама пројекта, усклађене су са потребама ученика и прилагођене курикуларним захтевима и језичким нивоима. Чланови тандема, наставници школа и универзитетски наставници факултета који школују будуће наставнике гостовали су у школама партнерског тандема и проверавали функционисање пројектних задатака. На основу провере ефикасности сваког пројектног задатка у реалном окружењу разредне наставе сачињена је бета верзија сваког задатка. Коначна верзија свих задатака који се користе у пројекту добијена је тек након експертизе спољних стручњака који су својим коментарима употпунили и унапредили и усмерили ауторе ка дефинисању коначних верзија пројектних задатака PETAALL пројекта и његовог коначног производа.

Овако замишљена размена искустава допринела је успостављању чврсте мреже сарадње и развоја колаборативне праксе међу наставницима, прожимању искустава различитих образовних система и наставних пракси, усклађивању за-

⁸ Португалски тандем: Универзитет Алгарвеа и основна и средња школа Агруппаменто де Есколас Алберто Ирија, шпански тандем: Универзитет у Гранади, Средња школа ИЕС Луис Буено Креспо, италијански тандем: Универзитет у Торину, Средња школа Институту Компренсиво III Чијери, холандски тандем: Универзитет у Амстердаму, Регионална средња школа Регионале Оплеидингскол WФ, немачки тандем: Ландесинститут Бремен, Гимназија Кипенберг, српски тандем: Универзитет у Београду, Ваздухопловна академија, Београд, шкотски тандем: Универзитет Западне Шкотске, Средња школа Тринити, грчки тандем: Универзитет у Патрасу, Средња школа 13 Јуниор, турски тандем: Универзитет Гази, Основна и средња школа Гази Универзитетске фондације, мађарски тандем: Универзитет Еотовош Лоранд, Гимназија Мадах Имре.

датака са реалним потребама ученика-корисника из различитих националних средина.

Као закључни производи пројекта произведени су национални и међународни семинари намењени усавршавању наставника из области TBLT вештина и примене информационо-компјутерских технологија на којима су примењивана искуства пројектне наставе експлоатисана током трајања пројекта.

Квалитет пројекту дало је значајно учешће универзитетских наставника, истраживача са десет европских универзитета који су своје научно-истраживачке активности из области дидактике наставе страних језика посветили развоју пројектне наставе засноване на информационим компјутерским технологијама, имплементацији и анализи успешне примене задатака у различитим контекстима. Истраживања су концентрисана на проучавање приступа заснованог на пројектним задацима у учењу страних језика у свеевропском контексту. Тиме је испуњен и циљ пројекта који се односио на дисеминацију резултата у научним часописима и научним публикацијама.⁹

Резултати ових динамичних активности приказани су на међународним конференцијама предвиђеним пројектним активностима у оквиру дисеминације PETALL пројекта¹⁰ (на крају пројекта у априлу 2016. године). О томе да је пројекат изузетно успешно замишљен и реализован сведоче бројни научни чланци произведени у току и након завршетка пројекта, семинари за наставнике и већ друга научна конференција посвећена савременим тенденцијама у настави страних језика, као и публикације које садрже резултате пројекта. Свих четрдесет таскова преведени су на свих десет језика учесника пројекта и тако постали онлајн доступни свим образовним системима на свим језицима подједнако.

⁹Чланице српског тима прилежно су оствариле обавезу дисеминације која се и даље наставља. До сада су на основу истраживања искуства, сазнања и добрих пракси везаних за PETALL пројекат објавиле радове: Manić, D. / Vučo, J. (2016), Unapređivanje nastave stranog jezika struke u srednjim stručnim školama – CLIL i TBLT iskustva u projektu PETALL, *Primenjena lingvistika*; Vučo, J. / Manić, D. (2016), O interkulturnim vrednostima pojektnih zadataka – primer PETALL projekta. *Jezici i kulture u vremenu i prostoru* 5. Novi Sad; Vučo, J., Manić, D. (2016), Informacione tehnologije u nastavi jezika zasnovanoj na projektnim zadacima. *Digitalna Humanistika*. Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu; Vučo, Manić 2016, ICT in Task-Based Language Learning – Analyzing a Lesson Plan in PETALL Project, *ICT for Language Learning*, Conference Proceedings, International Conference Libreria universitaria.it Edizioni, Webster srl, Padova, str. 148–151.

¹⁰Прва међународна конференција Нови трендови у настави језика 1 (New Trends in Language Teaching 1) одржана је у организацији Универзитета у Гранади априла 2016. Друга међународна конференција Нови трендови у настави језика 2 (New Trends in Language Teaching 2) такође је одржана у Гранади маја 2018.

Закључак

Савремена настава страних језика одавно подразумева примену комуникативног приступа, који језик види као средство комуникације са појединцем или групом, са циљем да се поруке и значења исказују путем интегрисаних вештина у усменом и писаном облику и има за циљ функционално преношење информација и проширивање знања. У настави страних језика примењују се нови облици наставе који се усмеравају ка ефикаснијем учењу путем пројектних задатака кроз чије се испуњење проживљава искуство стварања, конструисања и реалног живота. Користе се информационе технологије које ученику приближавају процес учења, чине га активнијим, усредсређенијим на процес стварања и сналажења у окружењу дигиталне реалности савременог света, остварујући искуство ефикаснијег усвајања садржаја свим чулима.

Пројекат Свеевропске пројектно наставне активности за учење језика – RETALL узорно усклађује нове облике наставе језика са потребама савременог тренутка у Европи. Потврђено позитивно искуство плурилингвизма и плурикултурности кроз различито ауторско порекло пројектних задатака, примена савремених тенденција у настави уопште и настави страних језика кроз афирмацију пројектних задатака, примена нових компјутерских технологија, целоживотно учење као принцип сталног усавршавања наставника, стварање мреже колаборативних партнера у оквирима европског образовног система, међуевропска размена знања и добрих пракси неки су од вредних циљева и садржаја остварених кроз вишегодишњи труд двадесет образовних институција учесница пројекта.

ЛИТЕРАТУРА

Амон 2000: Ammon, U. Towards more Fairness in International English: Linguistic Rights of Non Native Speakers?, in R. Phillipson (ed.), *Rights t Language. Equity, Rower, and Education. Celebrating the 60th Birthday of Tove Skutnabb-Kangas*, Lawrence Erlbaum Associates, Mahwah (NJ), str. 111-6.

Баеко и Бајрам 2007: J. C. Baecco, M. Byram, *From Linguistic Diversity To-Plurilingual Education: Guide For The Development Of Language Education Policies In Europe From Linguistic Diversity To Plurilingual Education*, Strasbourg: Language Policy Division, Council of Europe.

Баеко и др. 2009: Baecco, J.C., Byram, M., Coste, D., Fleming, M. *A platform of resources and references for plurilingual and intercultural education*, Language Policy Division, *DG IV / EDU / LANG 2* [April 09], www.coe.int/lang [07. 10. 2011. у 21.43].

Барозо и др. 2008: Baroso, J.et al. Proposals from the group for intellectual Dialogue set up the Initiative of the European Comission “Rewarding challenge: How

the multiplicity of languages could strengthen Europe”, Brussels http://ec.europa.eu/education/policies/lang/doc/maalouf/report_en.pdf [08. 10. 2011. у 10.52].

Ван ден Бранден 2006: Van den Branden, K. *Task-based language education: From theory to practice*. Cambridge: Cambridge University Press.

Вилис 1996: Willis, J. *A Framework for Task-Based Learning*. Harlow: Longman.

Вилис и Вилис 2007: Willis, D., Willis, J. *Doing task based teaching*. Oxford: Oxford University Press.

Вучо и Манић 2016: Vučo, J., Manić, D. „О интеркултурним вредностима пројектних задатака – пример PETALL пројекта”. *Jezici i kulture u vremenu i prostoru 5*, Novi Sad.

Вучо и Манић 2016: Vučo, J., Manić, D. Информационе технологије у настави језика заснованој на пројектним задацима. *Digitalna Humanistika*. Filološki fakultet, Beograd.

Вучо и Манић 2016: Vučo J., Manić, D. „ICT in Task-Based Language Learning – Analyzing a Lesson Plan in PETALL Project”, *ICT for Language Learning*, Conference Proceedings, International Conference Libreria universitaria.it Edizioni, Webster srl, Padova, str. 148–151.

Вучо 2018: Vučo, J. „Језик и језици образовања”, Ј. Вучо и Ј. Филиповић (ур.), *Језици образовања*, Београд: Филолошки факултет, стр. 33–52.

Вучо 2017: Вучо, Ј. „Афирмисање културног и језичког идентитета миграната: ка складном животу у новој заједници”, *Језици и културе у времену и простору*, тематски зборник, Нови Сад: Филозофски факултет, стр. 631–639.

Елис 2003: P. Ellis, *Task-based Language Learning and Teaching*, New York: Oxford University Press.

Манић и Вучо 2016: Manić, D., Vučo, J. „Unapređivanje nastave stranog jezika struke u srednjim stručnim školama – CLIL i TBLT iskustva u projektu PETALL”, *Primenjena lingvistika*.

Нунан 2004: D. Nunan, *Task-Based Language Teaching*, Cambridge: Cambridge University Press.

Родригез-Бонцес и Родригез-Бонцес 2010: Rodríguez-Bonces, M., Rodríguez-Bonces, J. “Task-Based Language Learning: Old Approach, New Style. A New Lesson to Learn”. *Profile Issues in Teachers’ Professional Development*, pp. 165–178. Available at: <http://www.redalyc.org/articulo.oa?id=169215620011> [accessed 25. November 2014].

Самуда и Бајгејт 2008: Samuda, V., Bygate, M. *Tasks in second language learning*. Houndmills, New York; Palgrave Macmillan.

Томас и Рајндерс 2010: Thomas, M., Reinders, H. *Task-based language Learning and teaching with Technology*, London: Continuum.

Този 2007: Tosi, A. *Un italiano per l’Europa*, Roma: Carocci.

Филиповић 2018: Филиповић, Ј. „Језичка политика и планирање и језичко предводништво: образовање за 21. век” у: Ј. Вучо и Ј. Филиповић (ур.), *Језици образовања*, Филолошка истраживања данас, свеска 8, Београд: Филолошки факултет.

Скрутен 2006: Schrooten, W. “Task-based language teaching and ICT: Developing and assessing interactive multimedia for task-based language teaching”. In: K. van den Branden (Ed.), *Task-based language education: from theory to practice*, Cambridge: Cambridge University Press, 129–150.

Линкови

Линк 1: <http://petallproject.wixsite.com/petall> 21. 4. 2018. у 12.39.

Линк 2: *Lifelong learning — key competences*, Recommendation 2006/962/EC of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning (OJ L 394, 30.12.2006, pp. 10–18) <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/AUTO/?uri=celex:32006H0962>), приступљено 21. 4. 2018.

Julijana J. Vučo

PROJECT TEACHING AND NEW TECHNOLOGIES IN THE INTER-EUROPEAN EXCHANGE OF KNOWLEDGE AND GOOD PRACTICES: PETALL – IN ACCORDANCE WITH NEEDS

Summary

Foreign language teaching, as well as other linguistic and non-linguistic subjects in the school context, are highlighted by the necessity of applying modern approaches and teaching procedures, with an emphasis on TBLT, Task Based Language Teaching, as well as the integrated teaching of languages and content, whereby the foreign language has an intermediary role (CLIL, Content and Language Integrated Learning) with the help of modern information and computer technologies. Project teaching involves the planning, implementation and realization of project assignments through which the language is processed pragmatically, similar to the way it is used in real life. This paper deals with the aforementioned contemporary teaching procedures and their application in a pan-European project of language learning through project assignments, PETALL (Pan European Task-based Activities for Language Learning, <http://petallproject.wixsite.com/petall>) which aims to establish a collaboration among teachers and educators, research in the field of TBLT approach, production and implementation of

project tasks in accordance with the European Reference Framework for Foreign Languages and new methodologies in the teaching of foreign languages and instruction in general.

Keywords: Project teaching, TBLT, CLIL, foreign language teaching.